

ХРИСТО ФОТЕВ
КНИГА ЗА СВОБОДАТА

chitanka.info

На Георги Баев

Не на площадите — а в нашите души
Тя — Свободата — се изгражда и руши.
По-съвършена от невинното ни детство,
не се предава и приема Тя в наследство.
На себе си прилича — и на любовта.
По-неизменна и по-лична от кръвта...
Тя е надеждата ми в действие и сила.
Към нея се пристъпва нежно с „Мила“
в часът, когато твоя биография
внезапно стане Тя —
не епитафия!

Тя е сюжета на живота ми в една
завършена от край до край вълна.
Ти, в темпа ѝ дъгообразния, по име,
презиме и фамилия — търси ме!
Между покрусата срещу ми — и възторга.
Не в досието ми — в сияйната му морга.
Не в алкохолните ми жестове — ела!
Търси ме в спомена за бившите крила.
В нощта пропукана от връзката интимна
на шепота — със барабаните на химна.

От „Я люблю теб“ търси до „Ай лъв ю“ —
там — на пристанището в златното ревю.
Не питай как опитомява Тя водата —
бедрата ѝ — стихийно-дълги под луната.
В това пристанище аз целия съм „Да“.
Едно голямо и прекрасно „Да“... Вода
и свобода... Търси ме в сянката ѝ зрима,

мен — лоцмана на нейните хиляда псевдонима!
И в ларингса на нейното мълчание — по име,
презиме и фамилия — търси ме.

Ти — на когото сме в митичните везни,
изгубилите своята свобода, помни!
И не убивай с устните си нажежени
ти — автографа ѝ в сърцата им ранени!
На вцепенените им рамена — и дни
ти ангелическата пластика върни!
Не я захвърляй в паметта им ужасена
подобно статуя в морето пред Микена,
морета финикийски, гръцки, стари —
григорианско-мавзолейни календари.

И Ти, о, Свобода — над паметта ми бди!
Пространство има там без твоите следи
и тишина е там — печална и голяма...
Но там... И сптомена от болката го няма.
Понякога — внезапно прозвънти в нощта
пукнатина — през корпуса на моите неща
и в блясъка ѝ Ти — момиче — Майко моя!
Върху ти — сянката от пламъка на Троя,
и майка ти (Хекуба лозенградска) с боси —
по-боси от сълза нозе, към мен те носи.

Навярно е от там — в самата си душа
аз своето щастие внезапно да руша.
Вината ми пред вас — с какво да я измеря?
Сълза — студено ми е в топлата ти сфера.
Къде съм? (Може би във мярката доколко
си моя — смъртно моя — чужда болко.)
Или във скока ми над думите? Къде?
Коя от тях ще ме спаси — и предаде?
Не зная... Но във всички ти по име,
презиме и фамилия — търси ме!

Изгубя ли — или любовно подаря
от теб — о, моя Свобода, една искра,
най-малката, срещу ми всяко огледало
внезапно да изхвърли бившото ми тяло...
И Ти, о, Господи, където и да си,
за ужасените, вдигни ме, ти коси,
хвърли ме в орбита, изваяна от сяр
пред кулата бургаска, там на тротоара,
и гларуса — акула твоя — да се спусне
над спомена за мен и бившите ми устни!

Да спра — но как? Когато автора е Тя.
Аз всички календари ще и посветя.
И всички часове — секунда по секунда.
Тя — на сезоните ми баграта и грунда.
Без златните протези на една лъжа...
Това призвание — да ви принадлежа
е Тя... И аз съм от усмивката до стона
във вас — частица от душата ѝ — синхрона...
В часа, когато Свободата се възправя —
Тя може би не е с крила, но окрилява.

Тя е отворена пред всички ни врата.
Единственото страшно „Не“ срещу смъртта.
Аз имам правото — по-точно свободата
да я сравня със светлината и водата —
с — артезианската — по пластика вода
Голямата и отговорна Свобода
случайното си кратко име да забравя —
в концлагера на любовта ви да я правя,
да се усмихна аз и да поема риска —
донякъде ли? Не! Тя целите ни иска!

Тя — Свободата се изгражда и руши
не в директивите — а в нашите души.
На думите е Тя душата строга.
Как ражда — и как бди над диалога.

*И никой няма право... Само Тя
ми дава право да говоря — и летя!
Тя е живота ми във действие и сила.
В деня, когато ще пристъпя с — Мила,
о, мила, сладка Свобода — и разбере
високо — там в нощта, — че няма да умра.*

1.

*I. О, Свобода — единствена — в която
съм целият — и в името ти свято
да се живеее трябва — и умре...
Върни ми ти Сарматското море!
Ти с бившите му три по три вълни
срещу ми хоризонта въздигни.
На въздуха му ти върни — на щорма
Сарматската неудържима форма.
Небето му от здраве — и стомана.
(О, мои рамене с криле от пяна.)*

*II. ...Да се роди най-синьото — в момента
сияйната му ти смъкни плацентата —
изстреляй го в очите ми с една —
единствена — Сарматска — правълна!
(Ти, свята майко на аквамарина.)
Мечтая пак кръвта ми да е синя.
Да ме изпълни твойта светлина.
В сърцевината крехка на деня
да вдигна аз с усмивка разгневена —
до бяло сянката си нажежена.*

*III. И сянката ми — Господи — да свети,
тъй както е със бившите поети
и мъртвите звезди... Върни ми ти
пространството, в което се лети!
Да се завърна пак във свойто тяло
(по-леко и от въздуха — в начало).
Отново да си спомня аз в нощта,*

че съм частица светла от света —
да зная пак, че съм една частица
в агонията си на скръбна птица...

IV. Но ти отново ме вдигни — вземи ме
във себе си — случайното ми име
картотекирай в своята тишина...
Хилядата — върни ми — имена
уханни и пластични, и прекрасни,
непоклатими в тъмните си гласни
и свършени — в своите тела...
на птица, на дърво — и на пчела,
и на трева... На сянка пред ловците.
Аз — първата цигулка на щурците.

V. Мечтая — някой да ме призове!
За корна на всички гласове
човешки — за единство аз мечтая.
За тембъри — прогонени от рая...
Съавторство мечтая аз — едно
за полети създадено звено,
аз плача в асансьора към небето...
О, Свобода — най-после ти морето,
наречено Сърматско, ми върни!
Върни ми ти крилатите вълни!

VI. Водата му върни ми ти — въртопа
с последните спирални на потопа.
Най-сладката (кристала на солта
пирамидално да блести в нощта).
Летяща — в дълбините си — стихия
над Африки, по-крехки от хартия.
С най-първата утайка от сребро —
на паметта ѝ — плахото ядро.
Невинността в дълбочина — и време,
преди убийството да ни обземе.

VII. Ти — който трябва да си на небето!
Най-стръмното — наречено девето —
където и да си, спомни си ти
часът на изстрела — и ми прости!
За изстрела в очите на делфина.
По палубите — кървавата тиня...
Душите им — къде са те сега?
(Понякога — треперя от тъга.)
Не се извъръщай ти, да зная само
с криле ли са до дясното ти рамо?

VIII. Но утре — тишина ще ме затрупа.
В отломъците ѝ — търсете трупа.
Фламингото — в неделя — ще умре
с копнежа си по своето море...
Как мога пак да изреча словата:
„Бъди по-монолитна от водата
и въздуха“?... Не мога аз — мълча!
Аз ужаса си как да изреча?
Участието ми — вината — края?
Кой реставрира корпуса на рая?

IX. Коя ръка в нощта ще реставрира
Орфеевата — из праха ѝ — лира?
В нощта — коя душа ще призове
кентаври — ангели и зверове?
Сарматската акустика къде е?
В която цялата вселена пее?
Как плаче рамото ми за една
заслушана със мен в нощта сърна —
езика да си спомня аз отново
преди смъртта му в жестове
и слово.

X. Началото на песента — с уста,
погълнала достойно горестта...
Аз ще си спомня всичко изначало

*в сбогуването си със своето тяло —
достойно всичко аз ще понеса.
И ще крещя към всички небеса,
о, Свобода — единствена, — в която
съм целият — и в името ти свято
да се живее трябва — и умре —
върни ми ти Сарматското море!*

Върни ми ти Сарматското море!

2.

*О, Свобода — къде си ти — ела!
Не спомена за птици, а крила
монтирай ти със пръсти от стомана
на паметника ми от морска пяна.
Да тръгна пак под твоите звезди.
Отново да съм вожда на следи
спасителни — в пустини от забрава.
През болката на всяка моя става
— на паметта ми есенна през фронта...
Срещу ми да пристъпи хоризонта!*

*.. До глезени в пламтящата трева.
През болката на моята глава,
тъй както през сълза аз да прекрача!
От партера — до покрива на здрача
и по-нагоре... (С твойта най-дълбока
въздишка надари ме ти пред скока.)
През циферблата на една лъжа —
в уюта на смъртта — да продължа,
да продължа — да прелетя със цяло
юношество през краткото си тяло.*

*Ах, нещо трябва тук да се спаси!
Не бившите — в хербария — коси.
Невинна и жестока ти води ме
безмилостно — през голото ми име,*

на майка ми — единствена — в гласа...
През името си, както през роса
с оловна стъпка — без да се обърна.
Да зная аз, че няма да се върна
и въпреки скръбта си — да не зная...
Кой ме очаква — майко моя — в рая?

Какво от себе си да съхраня?
Живота си ли — в сейфа на деня
със треперящи пръсти да запазя?
Любовно пак — и нежно — да прегазя
въздишки — и кореми — и коси!
(Ти за смъртта ли, скъпа, ме спаси!)
Със сянката ми ти гарнирай хола!
Пак покривите ти — мадоно гола,
с главата си искряща да разтворя...
...Търси ме — из небето — в асансьора!

Да съм отново с хиляди сърца.
И през съня на своите деца
на пръсти — безвъзвратно да премина!
Жестокостта им да взривя — невинна.
През тях отново аз да се родя!
Понякога — нощта им — да градя,
кристалните да вдигна аз панели
на сънищата им призивно-смели —
в най-крежкия, да съм една незрима
частица — да ме няма и ме има...

И всичко пак докрай да понеса!
Секундата на любовта — часа
на болката (безкрайната ѝ ролка).
Най-страшното — и времето без болка
да понеса достойно... И летя!
(Прегъва ме — атласа — от цветя.)
Пак да понижа с цялото си тяло
сърцата им — от розово до бяло!

*С усмивка аз, по детски, да прескоча
на любовта ви паметната плоча.*

*Защото спра ли — ще се вкаменя.
Ще се превърне в статуя деня.
Нощта в най-нощната ще се превърне.
Във себе си водата ще се върне —
не ще открий сърцето на леда.
Смили се ти над мене, Свобода!
(Над всички ни смили се.) Изпълни ме
отново със летящото си име,
да тръгна пак до лявото ти рамо
към нещо по-добро и по-голямо.*

*Да съм отново пък с едно дете
— Мария — и усетя как расте
във вените си — пулса на децата...
Една-единствена да е жената!
Как мога пак да съм с една жена —
на всички други — без да изменя
и да заслужи милостта им свята?
Аз помня диалога на цветята
със птиците (една от тях ме вика).
Върни ми ти на птиците езика!*

*Езика Ти на риска — ми върни!
Над мене се сведи и ме вдигни
от тротоара за косите — с лудо
и неотстъпно — насити ме чудо —
с възшебството на простите неща...
Бургаски булеварди на нощта!
Издялани от камъни — и тръпки,
пак се вдигнете с нощните ми стъпки,
отново да сме заедно — и будни,
свободни — карнавално-многолюдни...*

Да се изправя пак срещу една

сънувана — циментова стена —
стената — да усетя аз — как диша.
На нея — под луната — пак да пиша
не зная как, какво — но под това
(което вий наричате слова)
на колене да падне тишината...
И аз — да се разтворя в имената
на всички ви... Дълбоко и далече...
И да ме вземе хоризонта вече!

3.

XI. О, Свобода единствена — в която
съм целият — и в името ти свято
да се живеее трябва — и умре...
Върни ми ти Сарматското море!
На старта ми върни възможността.
Вълшебството — отново да раста
секунда по секунда към небето...
(За детството си не скърбя.) Детето
да съм отново аз, преди да зная,
че съм дете — в сърцето на безкрая.

XII. Да се родя отново — и изплача
на името си в сребърната чаша,
на тялото си — в млечната вълна.
Присъствието — плътно — на жена
единствена, о, Свобода, върни ми!
Преди да зная краткото ѝ име —
какво ми казва, че това е Тя?
В прегръдката и кръгла да летя
и името ѝ да не зная — само
внезапното, до болка мое, Мамо...

XIII. И в сянката ѝ, Господи, отново
аз да пристъпя с първото си слово —
по леко от крило — върни ми ти
пристанището с четири врати!

До разрушената напълно — пета...
(На четири морета парапета.)
И Тя внезапно с гъвкави коси,
с коси свободни Тя да изруси
Морето... Как се казваше! Наверно
е Мраморно морето — или Черно.

XIV. Да крача пак стъпало по стъпало
в закрилата на крехкото ѝ тяло —
на алта ѝ — по всички стъпала...
Стремителното чувство за крила
да ме обземе целия... Да вика
срещу ми Тя — отново Тя с езика
на скръбната си майка. И в нощта
магичната му мощна красота
завинаги върху ни да се спусне —
да съм дете на властните ѝ устни.

XV. Аз — първото, до болка, нейна „Да!“
Но само ти, прекрасна Свобода
си мярка за осанката ѝ златна.
Върни ми чудото — да я отганта!
С любовни пръсти да я избира!
От ужаса — внезапно да умра
секунда след сърцето си — спаси ме!
от страшната агония на име,
което се страхува да умре —
Сарматското — върни ми ти — море!

XVI. В началото върни ме ти. (В начало
бе ритъма на детското ми тяло.)
Пак да превърна в светлина нощта!
На детското си дишане — мощта
да е без ехо... (Избуявай, време,
в косите ми.) единственото бреме,
най-светлото — без никаква следа
по тротоара, както по вода

да тръгна аз и да вървя отново...
На въздуха — дланта е от олово!

XVII. Но (да пребъде светлото ти име)
отново надари ме ти — вгради ме
в любовното единство на света...
Кой казва, че е опера смъртта?
Оркестърът ѝ помня аз, и хора!
Върни ми смелостта да се повторя
в квартала там — на края на града!
С печалните си бежанци (стада
от ангели) да тръгна към небето —
последното ми погранично гето.

XVIII. Дори въздишка аз не ще забравя!
С отломъци от сънища — да правя
в нощта срещу неделя — домове...
Как спомена (аз помня) се кове
със устни, вкаменени от тревога.
И до върха на ноктите си — строга
тракийската носталгия — свеща
да вдигне тя — и прекоси нощта
на стаята... къде е тази стая?
В която, за да се спася, мечтая?

XIX. Ти думите върни ми, за които
аз на кръвта си с аленото мито
ще заплатя... И после — ще мълча!
Достатъчно в последните звуча
на призрачните граници клавиша!
Усилието страшно — да се диша
аз зная — и смъртта си във смъртта
на другите — аз зная... И неща
по-горди от надеждата — аз зная!
— Не ме търсете в паркинга на рая!

XX. Каквото трябва — аз ще разруша!

Не се страхувай — моля те — душа,
и се склони над своето начало!
(Случайна ли си в крехкото ми тяло?)
О, дай ми сила — да го понеса
и да крещя към всички небеса:
О, Свобода единствена — в която
съм целият — и в името ти свято
да се живеее трябва — и умре —
върни ми ти Сарматското море!

Върни ми ти Сарматското море!

4.

Не на площадите — а в нашите души
Тя — Свободата — се изгражда и руши.
По-съвършена от невинното ни детство,
не се предава и приема Тя в наследство.
На себе си прилича — и на любовта!
По-неизменна и по-лична от кръвта!
Тя е надеждата ми в действие и сила.
Към нея се пристъпва нежно с — Мила...
В часът, когато твоя биография
внезапно стане Тя —
на епитафия!

Тя е сюжета на живота ми в една
завършена от край до край вълна.
Ти в темна ѝ, дъгообразния, по име,
презиме и фамилия — търси ме!
Между покрусата срещу ми — и възторга.
Не в досието ми — в сияйната му морга
Не в алкохолните ми жестове — ела!
Търси ме в спомена за бившите крила.
В нощта, пропукана от връзката интимна
на шепота — със барабаните на химна.

От „Я люблю тебя“ търси до „Ай лъв ю“ —

там — на пристанището в златното ревю.
Не питай как опитомява Тя водата —
бедрата ѝ — стихийно-дълги под луната.
В това пристанище аз целия съм „Да“!
Едно голямо и прекрасно „Да“... Вода
и Свобода... Търси ме в сянката ѝ зрима!
Мен — лоцмана на нейните хиляда псевдонима.
И в ларингса на нейното мълчание — по име,
презиме и фамилия — търси ме!

Ти — на когото сме в митичните везни,
изгубилите своята свобода помни!
И ни убивай с устните си нажежени!
Ти — автографа ѝ в сърцата им ранени!
На вцепенените ѝ рамена — и дни
Ти ангелическата пластика върни!
Не я захвърляй в паметта им ужасена
подобно статуя в морето пред Микена,
морета финикийски, гръцки, стари —
григорианско-мавзолейни календари.

И Ти, о, Свобода — над паметта ми бди!
Пространство има там без твоите следи
и тишина е там — печална и голяма...
Но там — и спомена от болката го няма.
Понякога — внезапно прозвънти в нощта
пукнатина през корпуса на моите неща
и в блясъка ѝ ти — момиче — майко моя...
Върху ти — сянката от пламъка на Троя.
И майка ти (Хекуба лозенградска) с боси —
по-голи от сълза нозе към мен те носи.

Вината ми пред вас? С какво да я измеря?
Сълза — студено ми е в топлата ти сфера.
Къде съм? (Може би във мярката доколко
си моя — смъртно моя чужда болко.)
Или във скока ми над думите? Къде?

*Коя от тях ще ме спаси — и предаде?
Не зная! Но във всички ти по име,
презиме и фамилия — търси ме!*

*Изгубя ли — или любовно подаря
от теб — о, моя Свобода, една искра —
най-малката — срещу ми всяко огледало
внезапно да изхвърли бившото ми тяло...
И Ти, о, Господи — където и да си
за ужасените вдигни ме ти коси,
хвърли ме в орбита, изваяна от сярата,
пред кулата бургаска — там на тротоара,
и гларуса — акула твоя да се спусне
над спомена за мен и бившите ми устни.*

*Да спра — но как? Когато автора е Тя!
Аз всички календари ще ѝ посветя.
И всички часове — секунда по секунда.
Тя — на сезоните ми баграта и грунда.
Без златните протези на една лъжа.
Това призвание — да ви принадлежа
е Тя... И аз съм от усмивката до стона
във вас, частица от душата ѝ, синхрона...
В часът, когато Свободата се възправя.
Тя може би не е с криле-но окрилява!*

*Тя е отворена пред всички ни врата.
Единственото страшно „Не“ срещу смъртта.
Аз имам правото — по-точно свободата
да я сравня със светлината и водата —
с артезианската — по пластика — вода.
Голямата и отговорна Свобода
случайното си кратко име да забравя —
в концлагера на любовта ви да я правя,
да се усмихна аз и да приема риска —
донякъде ли? Не! Тя целите ни иска!*

Тя — Свободата — се изгражда и руши
не в директивите — а в нашите души!
На думите е Тя душата строга.
Как ражда — и как бди над диалога.
И никой няма право! Само Тя
ми дава право да говоря — и летя.
Тя е живота ми във действие и сила.
Към нея се пристъпва нежно с — Мила,
о, мила, сладка Свобода... И разбира
високо там — в нощта, — че няма да умра.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.